

enhver Sag gennemgaae en dobbelt Behandling, og Landstinget har i væsentlige Punkter et andet Valgprincip gjældende end Folkethinget. Det Hensyn altsaa, at man bør gennemføre Valglovsprincipets Consequenter ogsaa i Communen, troer jeg ikke kan være afgjørende. Jeg troer ikke, at her er Tale om det mere eller mindre conservative Princip; man er saa tilbøjelig til bestandigt at betragte de saakaldte Dannede eller høiere Bessatte som dem, der ville conservere. Men, naar man betragter de communale Spørgsmaal, naar der f. Ex. er Tale om at forbedre Veie, om en Skoleforbedring, om Gattigbidrag, om Gadebelysning osv., er det i Regelen ikke de høiere Bessatte, som modsatte sig Forbedringen. I mange Tilfælde er det vistnok netop dem, der gaae i Spidsen for at forbedre. Naar der altsaa er Tale om at tage det conservative Element, saa maatte man maaskee netop gaae en ganske anden Vej end den, man i Almindelighed forestiller sig. Her er derimod Tale om at gennemføre et Retfærdigheds- og Billigheds-Hensyn, saaledes at de Mænd, der væsentligt skulle udrede Skatten, ogsaa have en Stemme, der faaer Noget at betyde med Hensyn til Skattens Bestemmelse, dens Opkrævelse, Fordeling og Anvendelse, og de høiere Bessatte ere ganske vist et forsvindende Antal i Communen. Naar det siges, at der er høiere Hensyn end Skatteforholdene, der bør tages i Betragtning i Communen, saa er det utvivlsomt, men det er dog utvivlsomt, at det er langt lettere for den Enkelte at overskue de communale Forhold og planmæssigt at udøve sin Indflydelse paa deres Afgjærelse, end naar det dreier sig om de høiere mere omfattende Forhold, som den Enkelte fra sit Standpunkt vanskeligt kan overskue. Det vil saaledes i mange Tilfælde være let for den lille Communes Beboere at see, hvorledes de kunne gennemføre bestemte Anskuelser og medvirke ordnende paa det communale Liv ved at sætte bestemte Personer ind i Communalraadene. Heri, troer jeg, den virkelige Fare ligger. Jeg troer, at, dersom man vil gennemføre Grundlovens Valgprincip i Communen, vilde det være overordentlig let for de Mange at frænte Mindretallets Ret og i mangfoldige Tilfælde gribe ind paa

en saadan Maade, som man fra det almindelige Standpunkt ikke kan ansee for ønskelig. Hvorledes nu dette Princip skulde gennemføres, at de høiere Bessatte faae en passende Indflydelse, kan være vanskeligt at afgjøre. Jeg troer, at den Vej, som er valgt, er mindre heldig, skjøndt jeg ikke kan erkjende, at de fremsatte Betæneligheder ere saa store, som man har troet. Her er nemlig ikke Tale om, at den ene 5te Deel staaer imod de fire Femtebele, men $\frac{1}{5}$ staaer imod fem 5te Dele eller Alle, og den ene 5te Deel og de $\frac{5}{5}$ vælge paa forskellige Lider. Faren vilde være betydeligere, dersom de valgte samtidigt, og der saaledes var en bestemt Sondring ved ethvert Valg, der foregik; men efter denne Lov ligger lang Tid imellem Valget af den ene 5te Deel og de $\frac{5}{5}$, saaledes at Spaltningen ikke vil fremtræde saa stærkt, som man troer. Man har jo ogsaa seet, at det Valglovsprincip, der gjælder med Hensyn til Valgene for Rigsdagen ingenlunde har hindret meget alvorlige Spaltninger. Man har, uagtet Enheden i Valgretten, seet mangfoldige Steder Beboerne af de forskellige Kredse staae saa skarpt som muligt imod hinanden, fordi der har været Tendens til disse Spaltninger; navnlig har man seet By og Land i mangfoldige Tilfælde bevare en sliq skarpt Modsatning. Men, som sagt, jeg troer, at en Valglov som nærværende, med denne Deling i Classer, har sine Betæneligheder, og kunde man finde en anden Maade, hvorpaa der blev taget Hensyn til de større Skatteydende i Communen, vilde jeg stemme derfor. Det, der bringer mig til at stemme for nærværende Forslag, er, at det er forelagt af den ærede Indenrigsminister, thi jeg veed, at han er istand til at gennemføre Loven, hvilket maaskee vilde være meget vanskeligt for enhver anden Indenrigsminister. Det Forhold, hvori han staaer til Mænd, fra hvem man kunde vente en stærk Modstand mod en Lov som denne, gjør, at han kan gjenføre, hvad en Anden ikke kunde. Derfor skal jeg stemme for Forslaget, dog synes det mig ønskeligt, at den behandles af et Udvalg.

Consul **Nielsen**: I en Række af Aar har jeg praktisk beskæftiget mig paa det communale Gebeet, og jeg har saaledes ofte sølt Savnet af en mere tidsvarende Communallov;